

Byte av namn på Läkemedelsförmånsnämnden

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens proposition 2007/08:145 Byte av namn på Läkemedelsförmånsnämnden.

I propositionen föreslås ändringar i sekretesslagen (1980:100) och lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. till följd av att Läkemedelsförmånsnämnden föreslås få det nya namnet Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket. Namnbytet föranleds av att Läkemedelsförmånsnämnden tillförs uppgifter även på tandvårdsområdet.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen. Utskottet föreslår att riksdagen antar lagändringarna samt godkänner regeringens förslag om utvidgade uppgifter för myndigheten.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 september 2008.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	5
Byte av namn på Läkemedelsförmånsnämnden m.m.	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Byte av namn på Läkemedelsförmånsnämnden m.m.

Riksdagen antar regeringens förslag till

- a) lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
- b) lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

Vidare godkänner riksdagen, med ändring av riksdagens tidigare ställningstagande rörande Läkemedelsförmånsnämndens huvudsakliga uppgifter, vad regeringen föreslår om utvidgade uppgifter för myndigheten.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:145 punkterna 1 och 2.

Stockholm den 3 juni 2008

På socialutskottets vägnar

Kenneth Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kenneth Johansson (c), Ylva Johansson (s), Cecilia Widegren (m), Magdalena Andersson (m), Christer Engelhardt (s), Marianne Kierkemann (m), Tobias Krantz (fp), Marina Pettersson (s), Jan R Andersson (m), Lennart Axelsson (s), Margareta B Kjellin (m), Elina Linna (v), Catharina Bråkenhielm (s), Lars-Ivar Ericson (c), Per Svedberg (s), Gunvor G Ericson (mp) och Dan Kihlström (kd).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlas proposition 2007/08:145 Byte av namn på Läke-
medelsförmånsnämnden.

I proposition 2007/08:49 Statligt tandvårdsstöd vilken beretts tidigare i
vår (bet. 2007/08:SoU9, rskr. 2007/08:145) anges att en ny nämnd, Nämnden
för statligt tandvårdsstöd, bör inrättas som ett särskilt beslutande organ
inom Läke-medelsförmånsnämnden samt att Läke-medelsförmånsnämnden
bör få ett nytt namn som även speglar de nya uppgifter på tandvårdsområ-
det som åläggs myndigheten.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i sekretesslagen (1980:100) och lagen
(2002:160) om läke-medelsförmåner m.m. till följd av att Läke-medelsför-
månsnämnden föreslås få det nya namnet Tandvårds- och läke-medelsför-
månsverket. Namnbytet föranleds av att Läke-medelsförmånsnämnden
tillförs uppgifter även på tandvårdsområdet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 september 2008.

Utskottets överväganden

Byte av namn på Läkemedelsförmånsnämnden m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i sekretesslagen (1980:100) och lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. Vidare godkänner riksdagen regeringens förslag om utvidgade uppgifter för myndigheten.

Propositionen

Den 1 juli 2008 träder den nya tandvårdsreformen i kraft (prop. 2007/08:49, bet. 2007/08:SoU9, rskr. 2007/08:145). Statligt tandvårdsstöd lämnas till vårdgivare för utförd tandvård och består av ett allmänt tandvårdsbidrag och tandvårdsersättning. I 1 kap. 3 § lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd ges en allmän definition av vilken tandvård som ska kunna berättiga till statligt tandvårdsstöd. Bestämmelsen ska kompletteras med särskilda föreskrifter om vilka tandvårdsåtgärder som kan berättiga till ersättning enligt lagen och under vilka förutsättningar ersättning kan lämnas för åtgärderna (ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder). För varje sådan åtgärd ska bestämmas ett referenspris. Tandvårdsersättning lämnas med en viss andel av patientens sammanlagda kostnader för ersättningsberättigande tandvård som har slutförts under en ersättningsperiod om ett år, i den mån kostnaderna överstiger ett visst fastställt belopp (karensbelopp).

Av 1 kap. 3 § tredje stycket och 2 kap. 6 § lagen om statligt tandvårdsstöd framgår att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, meddelar föreskrifter om ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder och referenspriser samt om karensbelopp och ersättningsgrader enligt bestämmelserna om tandvårdsersättning.

De föreskrifter om ersättningsberättigande tandvård m.m. som ska gälla vid införandet av det nya tandvårdsstödet finns i förordningen (2008:193) om statligt tandvårdsstöd, som föreslås träda i kraft den 1 juli 2008. I samband med ikraftträdandet ska emellertid en ny nämnd inrättas som senare ska ta över föreskriftsrätten på området.

Den nya nämnden, Nämnden för statligt tandvårdsstöd, inrättas som ett särskilt beslutande organ inom den befintliga myndigheten Läkemedelsförmånsnämnden. Ändringar med denna innebörd i förordningen (2007:1206) med instruktion för Läkemedelsförmånsnämnden föreslås träda i kraft den 1 juli 2008. Inom myndigheten finns redan ett särskilt beslutsorgan med ansvar för att avgöra vilka läkemedel som ska omfattas av den statliga läke-

medelssubventionen. För att kunna fatta beslut om ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder och referenspriser för dessa krävs att väsentlig kompetens och erfarenhet från tandvårdsområdet tillförs myndigheten.

Läkemedelsförmånsnämnden bör enligt regeringen få ett nytt namn som även speglar de ytterligare uppgifter som kommer att åläggas myndigheten. Efter att en noggrann analys gjorts av olika alternativ till namn, förkortningar och domännamn, föreslår regeringen att myndigheten får det nya namnet Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket.

Regeringen föreslog i proposition 2001/02:63 De nya läkemedelsförmånerna att riksdagen skulle godkänna regeringens förslag om inrättande av Läkemedelsförmånsnämnden samt dess huvudsakliga uppgifter. Riksdagen godkände förslaget (bet. 2001/02:SoU10, rskr. 2001/02:194). Enligt regeringens mening bör denna s.k. riksdagsbindning ändras till att även omfatta de uppgifter som tillförs myndigheten med anledning av den nya tandvårdsreformen.

Den nya nämnden för statligt tandvårdsstöd ska meddela föreskrifter om ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder och referenspriser samt om karensbelopp och ersättningsgrader enligt bestämmelserna om tandvårdsersättning. I den nya nämnden kommer det att finnas behov av bred odontologisk, ekonomisk och juridisk kompetens. Nämnden ska omsätta sin kunskap i klara regler, uttryckta så att de kan tillämpas av vårdgivare och myndigheter. Nämnden ska bedöma vilka åtgärder som är mer kostnadseffektiva än andra och vilka samhällsekonomiska effekter olika förslag får samt göra egna analyser av kostnadsutvecklingen för det statliga tandvårdsstödet. Vidare ska nämnden, genom bedömningar av tandvårdsmarknadens funktionssätt samt av olika faktorer som styr kostnaderna i tandvården, ta ställning till vad som är rimliga referenspriser för den ersättningsberättigande tandvården.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inget att invända mot förslaget att Läkemedelsförmånsnämnden får det nya namnet Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket.

Som en följd av namnbytet föreslår regeringen ändringar i sekretesslagen (1980:100) och lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. Utskottet tillstyrker regeringens förslag till lagändringar.

Vidare ställer sig utskottet bakom regeringens förslag om att myndighetens uppgifter ska utvidgas till att omfatta även bl.a. beslut om ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder och referenspriser.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

*Proposition 2007/08:145 Byte av namn på
Läkemedelsförmånsnämnden:*

1. Riksdagen antar regeringens förslag till
 - a) lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
 - b) lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.
2. Riksdagen godkänner, med ändring av riksdagens tidigare ställningstagande rörande Läkemedelsförmånsnämndens huvudsakliga uppgifter, vad regeringen föreslår om utvidgade uppgifter för myndigheten (avsnitt 5).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 26 § sekretesslagen (1980:100)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

26 §²

Om en uppgift som omfattas av sekretess hos *Läkemedelsförmånsnämnden* enligt 6 § första stycket 1 har lämnats till ett landsting eller en kommun som inte ingår i ett landsting i samband med sådana överläggningar som avses i 9 och 13 §§ lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m., gäller sekretessen även hos landstinget eller kommunen. Detta gäller dock inte om en sekretessbestämmelse till skydd för samma intresse ändå är tillämplig på uppgiften hos landstinget eller kommunen.

Om en uppgift som omfattas av sekretess hos *Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket* enligt 6 § första stycket 1 har lämnats till ett landsting eller en kommun som inte ingår i ett landsting i samband med sådana överläggningar som avses i 9 och 13 §§ lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m., gäller sekretessen även hos landstinget eller kommunen. Detta gäller dock inte om en sekretessbestämmelse till skydd för samma intresse ändå är tillämplig på uppgiften hos landstinget eller kommunen.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 2002:164.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

Härigenom föreskrivs att 7, 9–14, 16, 24, 26 och 27 §§ samt rubriken närmast före 7 § lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Läkemedelsförmånsnämnden

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket

7 §

Läkemedelsförmånsnämnden beslutar om ett läkemedel eller en vara som avses i 18 § *skall* ingå i läkemedelsförmånerna och fastställer försäljningspris för läkemedlet eller varan.

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket beslutar om ett läkemedel eller en vara som avses i 18 § *ska* ingå i läkemedelsförmånerna och fastställer försäljningspris för läkemedlet eller varan.

9 §

Innan *Läkemedelsförmånsnämnden* meddelar beslut i frågor som avses i 7 § *skall* sökanden och landstingen ges tillfälle till överläggningar med *nämnden*.

Innan *Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket* meddelar beslut i frågor som avses i 7 § *ska* sökanden och landstingen ges tillfälle till överläggningar med *myndigheten*.

10 §

Läkemedelsförmånsnämnden får på eget initiativ besluta att ett läkemedel eller en annan vara som ingår i läkemedelsförmånerna inte längre *skall* ingå i förmånerna.

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket får på eget initiativ besluta att ett läkemedel eller en annan vara som ingår i läkemedelsförmånerna inte längre *ska* ingå i förmånerna.

11 §

Om det finns särskilda skäl får *Läkemedelsförmånsnämnden* besluta att ett läkemedel eller en annan vara *skall* ingå i läkemedelsförmånerna endast för ett visst användningsområde.

Läkemedelsförmånsnämndens beslut får förenas med andra särskilda villkor.

Om det finns särskilda skäl får *Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket* besluta att ett läkemedel eller en annan vara *ska* ingå i läkemedelsförmånerna endast för ett visst användningsområde.

Myndighetens beslut får förenas med andra särskilda villkor.

12 §

På begäran av den som marknadsför ett läkemedel eller en vara

På begäran av den som marknadsför ett läkemedel eller en vara

som avses i 18 § *skall* *Läkemedelsförmånsnämnden* besluta att läkemedlet eller varan inte längre *skall* ingå i läkemedelsförmånerna.

En fråga om ändring av ett tidigare fastställt försäljningspris får, förutom på eget initiativ av *Läkemedelsförmånsnämnden*, tas upp av *nämnden* på begäran av den som marknadsför läkemedlet eller varan eller av ett landsting. Den som begär ändringen har även rätt till överläggningar med *nämnden*. Om inte överläggningar begärs kan *nämnden* fastställa det nya priset på grundval av tillgänglig utredning.

Ett fastställt försäljningspris för ett läkemedel eller en vara som avses i 18 § *skall* inte längre gälla om godkännandet för försäljning av läkemedlet eller varan upphör att gälla eller *Läkemedelsförmånsnämnden* beslutar att läkemedlet eller varan inte längre *skall* ingå i läkemedelsförmånerna.

Om *Läkemedelsförmånsnämnden* så beslutar med tillämpning av de i 15 § angivna villkoren, *skall* ett sådant läkemedel som godkänts enligt 5 § första stycket andra meningen läkemedelslagen (1992:859) eller omfattas av tillstånd enligt tredje stycket i samma paragraf ingå i läkemedelsförmånerna utan hinder av att ett försäljningspris inte har fastställts för läkemedlet.

Läkemedelsverket *skall* på begäran av *Läkemedelsförmånsnämnden* lämna uppgifter om ett läke-

som avses i 18 § *ska* *Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket* besluta att läkemedlet eller varan inte längre *ska* ingå i läkemedelsförmånerna.

13 §

En fråga om ändring av ett tidigare fastställt försäljningspris får, förutom på eget initiativ av *Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket*, tas upp av *myndigheten* på begäran av den som marknadsför läkemedlet eller varan eller av ett landsting. Den som begär ändringen har även rätt till överläggningar med *myndigheten*. Om inte överläggningar begärs kan *myndigheten* fastställa det nya priset på grundval av tillgänglig utredning.

14 §

Ett fastställt försäljningspris för ett läkemedel eller en vara som avses i 18 § *ska* inte längre gälla om godkännandet för försäljning av läkemedlet eller varan upphör att gälla eller *Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket* beslutar att läkemedlet eller varan inte längre *ska* ingå i läkemedelsförmånerna.

16 §

Om *Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket* så beslutar med tillämpning av de i 15 § angivna villkoren, *ska* ett sådant läkemedel som godkänts enligt 5 § första stycket andra meningen läkemedelslagen (1992:859) eller omfattas av tillstånd enligt tredje stycket i samma paragraf ingå i läkemedelsförmånerna utan hinder av att ett försäljningspris inte har fastställts för läkemedlet.

24 §

Läkemedelsverket *ska* på begäran av *Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket* lämna upp-

medel till *nämnden* om uppgifterna behövs för prövning enligt denna lag.

gifter om ett läkemedel till *myn-
digheten* om uppgifterna behövs för prövning enligt denna lag.

26 §

Beslut som *Läkemedelsförmåns-
nämnden* eller ett landsting i ett enskilt fall meddelar enligt denna lag eller enligt en föreskrift som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som *Tandvårds- och
läkemedelsförmånsverket* eller ett landsting i ett enskilt fall meddelar enligt denna lag eller enligt en föreskrift som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

27 §¹

Ett beslut som *Läkemedelsför-
månsnämnden* eller allmän förvaltningsdomstol meddelar enligt denna lag eller enligt en föreskrift som har meddelats med stöd av lagen *skall* gälla omedelbart, om inte annat förordnas.

Ett beslut som *Tandvårds- och
läkemedelsförmånsverket* eller allmän förvaltningsdomstol meddelar enligt denna lag eller enligt en föreskrift som har meddelats med stöd av lagen *ska* gälla omedelbart, om inte annat förordnas.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

¹ Senaste lydelse 2007:250.